

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ
ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
здобувачів вищої освіти**

«МОЛОДЬ – АГРАРНИЙ НАУЦІ І ВИРОБНИЦТВУ»

Актуальні проблеми ветеринарної медицини

22-23 квітня 2025 року

Біла Церква
2025

УДК 001.895:338.43:378-053.6:636.09(063)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Шуст О.А., д-р. екон. наук, ректор.

Варченко О.М., д-р. екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Філіпова Л.М., канд. с.-г. наук.

Царенко Т.М., канд. вет. наук.

Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук.

Козій Н.В., канд. вет. наук.

Славінська О.В., начальник редакційно-видавничого відділу.

Відповідальна за випуск – **Славінська О.В.**, начальник редакційно-видавничого відділу.

Актуальні проблеми ветеринарної медицини: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти. 22-23 квітня 2025 р. Білоцерківський НАУ. – 282 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

pp. 94-111

2. T. Berndt, L.F. Thomas, T.A. Craig, S. Sommer, X. Li, E.J. Bergstralh, R. Kumar, Evidence for a signaling axis by which intestinal phosphate rapidly modulates renal phosphate reabsorption, Proc. Natl. Acad. Sci. USA, 104 (2007), pp. 11085-11090
3. G.M. Wardlaw, M.W. Kessel, Perspective in Nutrition, McGraw-Hill Higher Education, New York, NY (2002)
4. G.B. Havenstein, P.R. Ferket, S.E. Scheideler, B.T. Larson, Growth, livability, and feed conversion of 1957 vs 1991 broilers when fed “typical” 1957 and 1991 broiler diets
5. TNC Council. 2011. The National Chicken Council. Accessed Feb. 7, 2011. <http://www.nationalchickencouncil.org/>.
6. B. Williams, D. Waddington, S. Solomon, C. Farquharson, Dietary effects on bone quality and turnover, and Ca and P metabolism in chickens
7. Ветеринарна клінічна біохімія / В.І. Левченко, В.В. Влізло, І.П. Кондрахін [та ін.]; За ред. В.І. Левченка і В.Л. Галяса. – Біла Церква, 2002. – 400 с.
8. Подобед Л. И. Обмен кальция в организме яйценоской птицы / Л.И. Подобед // Эффективное птицеводство. – 2006. – №3. – С. 34–42.
9. Лисенко В.О., Мінеральне живлення та його вплив на продуктивність сільськогосподарських тварин. – Київ: Аграрна наука, 2019.
10. Криворучко В.І., Фізіологія травлення у жуйних тварин. – Харків: Основа, 2018.
11. Білецький Є.М. Сечокислий діатез / Є.М. Білецький // Сучасне птахівництво. – 2006. – № 3. – С. 5–7.в
12. Мельник А.Ю. Клініко-біохімічне обґрунтування методів діагностики та профілактики порушень фосфорно-кальцієвого і D-вітамінного обмінів у курей несучок: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. вет. наук: спеціальність 16.00.01 ”Діагностика і терапія тварин” / А.Ю. Мельник. – Біла Церква, 2008. – 22 с.

УДК: 599.32.09:616.33-008.6:619

ЧЕЧУГА А.П., здобувачка вищої освіти
Науковий керівник **МЕЛЬНИК А.Ю.**, канд. вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

ШЛУНКОВО-КИШКОВИЙ СТАЗ ТРАВОЇДНИХ ГРИЗУНІВ ТА ЗАЙЦЕПОДІБНИХ: ЕТИОЛОГІЯ, ДІАГНОСТИКА ТА ЛІКУВАННЯ

У роботі наведено результати досліджень щодо діагностики, перебігу та лікування шлунково-кишкового стазу у травоїдних гризунів і зайцеподібних. Розглянуто основні підходи до терапії цього стану та фактори, що впливають на ефективність лікування.

Ключові слова: шлунково-кишковий стаз, раціон, дентальні хвороби, травоїдні гризуни, зайцеподібні, діагностика, терапія.

Шлунково-кишковий стаз – це патологічний стан, що супроводжує порушення пасажу кормових мас у шлунково-кишковому тракті, і є однією з найбільш поширених патологій у кроликів і морських свинок [1, 2]. Своєчасна діагностика та ефективне лікування ШКС потребують врахування анатомо-фізіологічних особливостей у даних видів тварин. Проте у ветеринарній практиці все ще спостерігаються випадки, коли таких пацієнтів лікують за протоколами, що застосовують для котів чи собак, що суттєво знижує ефективність терапії та підвищує ризик летальних наслідків [3, 4].

Метою роботи було встановити поширення, особливості перебігу та оптимальні методи діагностики та лікування травоїдних гризунів та зайцеподібних на шлунково-кишковий стаз.

Матеріалом для дослідження були кролики та морські свинки, які приїжджали у клініки із симптомом “зниження апетиту” та “відсутня дефекація”. Дослідження проводились на основі даних ветеринарних клінік “Genesis”, що знаходиться за адресою Київська область, місто Київ, Індустріальний провулок 23, та “Ratvet”, що знаходиться за адресою Київська область, м. Київ, вул. Межигірська 87-А.

Результати дослідження. За період 2024–2025 років із скаргами на зазначені симптоми

звертались 1117 разів із них ШКС підтвердився у 1093 тварин, а 23 тварини були із заворотом шлунку. Із 1093 тварин ШКС у 628 (57,5 %) спричинений незбалансованим раціоном з низьким вмістом клітковини, у 167 (15,1 %) спричинений стресом, 289 (26,4%) тварин мали ШКС, як вторинне захворювання (отити, дентальні хвороби) або інородне тіло. Із 1117 тварин (враховуючи заворот шлунку) 34 тварини загинули. Це були всі тварини які не мали дефекації вже більше 9 годин від моменту звернення до клініки.

Основні клінічні прояви ШКС є: відсутність дефекації, або її невелика кількість із сухими болюсами (100 %), відсутність апетиту (68 %) , болючість черева за пальпації (95 %), висока ступінь дегідратації, більше 10 % (69 %). Діагноз ставили на основі анамнезу, клінічних проявів та рентгенографією. Для виключення інородного тіла (трихобезоару) та завороту шлунку застосовується УЗД.

ШКС у будь якій стадії потребує госпіталізації тварини. У випадках коли власники відмовились від стаціонару тварина гинула протягом доби або вони повертались із дегідратацією понад 11 %. Терапія включає в себе реанімаційну або регідратаційну інфузію з використанням лідокаїну для знеболення (в залежності від виду тварин 75–95 мкг/кг/год). Медикаментозне лікування серенією (2–4 мг на кг 2 рази на добу), анальгін (35–50 мг на кг 2–3 рази на добу), габапентин 300 (15–25 мг на кг 2 рази на добу), метоклопрамід (1–2 мг на кг 2 рази на добу) використовується лише за підтвердження відсутності інородного тіла та завороту. Мануальна терапія включає в себе, стимуляцію фізичної активності та вібромасаж (за умови виключення інородного тіла та завороту).

Таким чином, шлунково-кишковий стаз у кроликів та морських свинок це складне захворювання, яке потребує швидких та інформативних методів діагностики. Крім того необхідна обізнаність власників у перших симптомах, щоб запобігти критичного стану. Своєчасне виявлення захворювання та призначення комплексного лікування значно підвищує шанси на одужання та покращує прогноз для тварини від несприятливого до сумнівного.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Keeble, E., Garcia, J. "Gut Stasis in Rabbits: Diagnosis and Treatment." *Veterinary Times*, 2018. – Vol. 48(9), pp. 18–22.
2. Lindsay, S.A. "The Role of Diet in Preventing Gastrointestinal Disorders in Herbivorous Rodents." *Veterinary Clinics of North America: Exotic Animal Practice*, 2020, Vol. 23(3), pp. 315–332.
3. Chauvin, A., Houdeau, E. "Comparative Physiology of Gastrointestinal Motility in Herbivorous Mammals." *Comparative Biochemistry and Physiology Part A: Molecular & Integrative Physiology*, 2021, Vol. 249, pp. 110-123.
4. Wolfe, J.M., "The Impact of Environmental Enrichment on Gastrointestinal Health in Rabbits and Guinea Pigs." *Journal of Animal Welfare Science*, 2022, Vol. 29(2), pp. 152–169.

УДК: 636.8.09:616.33:619

КОВАЛЬ І.Б., здобувачка вищої освіти
Науковий керівник – **МЕЛЬНИК А.Ю.**, канд. вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

ЛКУВАЛЬНО ПРОФІЛАКТИЧНІ ЗАХОДИ ЗА ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ В КОТІВ

У роботі наведені дані про лікування цукрового діабету котів за результатами роботи Таращанської районної державної лікарні ветеринарної медицини. Розглянуті питання підбору препаратів інсуліну та їх дозувань.

Ключові слова: цукровий діабет, гіперглікемія, глюкоза, глікометрія, інсулін.